

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 135/23

Λουξεμβούργο, 7 Σεπτεμβρίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-162/22 | Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra

Η οδηγία «για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες» δεν επιτρέπει να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διοικητικών ερευνών σχετικών με τη διαφθορά στον δημόσιο τομέα δεδομένα που έχουν συλλεγεί για την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας

Η οδηγία «για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες» αφορά μόνο ποινικές διώξεις

Η γενική εισαγγελία της Λιθουανίας έπαυσε από τα καθήκοντά του εισαγγελέα ο οποίος υπηρετούσε σε περιφερειακή εισαγγελία της Λιθουανίας. Η εν λόγω πειθαρχική κύρωση του επιβλήθηκε γιατί φέρεται να παρέσχε παρανόμως πληροφορίες σε έναν ύποπτο και στον δικηγόρο του στο πλαίσιο ανακρίσεων. Ο εν λόγω εισαγγελέας προσέφυγε κατά της σχετικής απόφασης ενώπιον των λιθουανικών δικαστηρίων.

Το υπηρεσιακό παράπτωμα που προσάπτεται στον εισαγγελέα στοιχειοθετήθηκε βάσει δεδομένων που είχαν διατηρηθεί από παρόχους τηλεφωνικών επικοινωνιών. Κατά τον εισαγγελέα, η χρήση δεδομένων που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό της πηγής και του προορισμού μιας τηλεφωνικής επικοινωνίας από το σταθερό ή το κινητό τηλέφωνο ύποπτου σε υποθέσεις που αφορούν υπηρεσιακά παραπτώματα συνιστά αδικαιολόγητη επέμβαση στα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο δίκαιο της Ένωσης.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τις προϋποθέσεις προσβάσεως στα δεδομένα που αφορούν τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, τις οποίες προβλέπει η οδηγία «για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες»¹, η καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας δύναται να δικαιολογεί επεμβάσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην παρούσα υπόθεση, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο της Λιθουανίας, ενώπιον του οποίου έχει ασκηθεί έφεση, ζητεί, κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν συνάδει προς την ανωτέρω οδηγία η χρήση, στο πλαίσιο ερευνών σχετικών με υπηρεσιακά παραπτώματα συνδεδεμένα με διαφθορά, δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σχετικών με ηλεκτρονικές επικοινωνίες τα οποία διατηρήθηκαν από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα οποία εν συνεχεία τέθηκαν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών για την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **η εν λόγω οδηγία δεν επιτρέπει να χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο ερευνών για υπηρεσιακά παραπτώματα συνδεδεμένα με διαφθορά**

¹ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ 2002, L 201, σ. 37).

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με ηλεκτρονικές επικοινωνίες τα οποία διατηρήθηκαν από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τα οποία εν συνεχεία τέθηκαν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών για την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας.

Συναφώς, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, για την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας, τα σχετικά νομοθετικά μέτρα δύνανται να προβλέπουν:

- στοχευμένη διατήρηση των δεδομένων κινήσεως και των δεδομένων θέσεως, η οποία πρέπει να οριοθετείται βάσει αντικειμενικών στοιχείων που δεν εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις, ανάλογα με τις κατηγορίες των προσώπων τα οποία αφορούν τα δεδομένα ή με γεωγραφικά κριτήρια, μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι απολύτως αναγκαίο, με δυνατότητα, όμως, παρατάσεώς του·
- γενική και χωρίς διάκριση διατήρηση των διευθύνσεων IP που έχουν αποδοθεί στην πηγή μιας συνδέσεως, για χρονική περίοδο περιοριζόμενη στο απολύτως αναγκαίο·
- γενική και χωρίς διάκριση διατήρηση των δεδομένων σχετικά με την ταυτότητα των χρηστών μέσω ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και
- τη δυνατότητα να διατάσσονται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, μέσω αποφάσεως της αρμόδιας αρχής υποκείμενης σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο, να προβαίνουν για ορισμένο χρονικό διάστημα στην κατεπείγουσα διατήρηση των δεδομένων κινήσεως και των δεδομένων θέσεως που διαθέτουν οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών.

Επίσης, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, μόνον η καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας και η πρόληψη σοβαρών απειλών κατά της δημόσιας ασφάλειας μπορούν να δικαιολογήσουν σοβαρές επεμβάσεις στα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτές τις οποίες συνεπάγεται η διατήρηση των δεδομένων κινήσεως και των δεδομένων θέσεως. Συναφώς, βασιζόμενο στη νομολογία του σχετικά με τους σκοπούς γενικού συμφέροντος που είναι ικανοί να δικαιολογήσουν περιορισμό των δικαιωμάτων, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι η καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας και η πρόληψη σοβαρών απειλών κατά της δημόσιας ασφάλειας είναι μικρότερης σημασίας από τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, αλλά μεγαλύτερης σημασίας από εκείνη της εν γένει καταπολεμήσεως των ποινικών αδικημάτων.

Κατά το Δικαστήριο, **δεδομένα κινήσεως και θέσεως που διατηρούν πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών** κατ'εφαρμογήν μέτρου ληφθέντος βάσει του άρθρου 15, παράγραφος 1, της οδηγίας «για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες» και **τίθενται στη διάθεση των αρμόδιων αρχών** για την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας, **δεν μπορούν εν συνεχεία να διαβιβαστούν σε άλλες αρχές και να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη σκοπών όπως η καταπολέμηση υπηρεσιακών παραπτώματων συνδεδεμένων με διαφθορά, οι οποίοι είναι μικρότερης σημασίας σε σχέση με την καταπολέμηση της σοβαρής εγκληματικότητας.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) και, κατά περίπτωση, η σύνοψη της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

